

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **R. M.**
státní příslušnost Ukrajina
t.č. pobytem Pobytové středisko Havířov, Na Kopci 5, 735 64 Havířov –
Dolní Suchá
zastoupený advokátem JUDr. Matějem Šedivým,
sídlem 110 00 Praha 1, Václavské náměstí 21,
proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2021, č. j. OAM-174/LE-VL17-K02-
2020, o udělení mezinárodní ochrany

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 15. 3. 2021, č. j. OAM-174/LE-VL17-K02-2020, žalované Ministerstvo vnitra ČR zamítlo žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu správního řízení vzal žalovaný za objasněno, že tvrzeným důvodem podání žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je obava z ohrožení jeho života po návratu do vlasti ze strany neznámých soukromých osob. Žalovaný poukázal na to, že Česká republika považuje Ukrajinu s výjimkou poloostrova Krym a části Doněcké a Luhanské oblasti za tzv. bezpečnou zemi původu ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany až v době, kdy mu hrozila realizace rozhodnutí o správním vyhoštění. Přitom neprokázal, že v jeho případě nelze zemi původu Ukrajinu považovat za bezpečnou a žalovaný tak shledal naplnění podmínek k zamítnutí jeho žádosti podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu jako zjevně nedůvodné.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí žalovaného podal včasnou žalobu, ve které namítal porušení zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) v jeho ustanoveních § 2 odst. 4, § 3 a § 50 odst. 3 a 4. Podle něj žalovaný též porušil ust. § 12, § 14, § 14a a § 16 odst. 2 zákona o azylu. Pokud je Ukrajina s určitým teritoriálním omezením považována za bezpečnou zemi původu, pak to podle žalobce odporuje směrnici Evropského parlamentu a rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice). Pokud jej vyhláška č. 328/2015 Sb. nepovažuje kromě poloostrova Krym za bezpečnou část Doněcké a Luhanské oblasti, která je pod kontrolou proruských separatistů, takové vymezení je podle žalobce neurčité, protože rozsah okupovaných částí se může v čase měnit. To, že ozbrojený konflikt je v současné době geograficky limitován pouze na tzv. linii dotyku, neznamená, že tento konflikt neovlivňuje i další území. Žalobce dále poukázal na problémy spojené s pronásledováním soukromými osobami v souvislosti se svědectvím vraždy, které prezentoval v průběhu správního řízení o své žádosti o mezinárodní ochranu. Je přesvědčen, že ochrana jeho života v zemi původu není účinná, jelikož samotná skutečnost, že se pronásledovatelé dozvěděli o identitě jeho a jeho bratra jako svědků v případě vraždy, svědčí o nemožnosti ochrany ze strany příslušných orgánů. Závěr žalovaného, že vnitřní ochrana by mu v případě jejího vyhledání byla dostupná, není podpořen žádnou informací o zemi jeho původu. V další části žaloby popsal žalobce obsáhle problém korupce na Ukrajině, kterým se žalovaný nijak nezabýval a neobstaral si žádné informace o tom, je-li vůbec možné po něm požadovat, aby se nejdříve obrátil na vnitrostátní orgány. Celé správní řízení bylo s ním vedeno ve snaze využít ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu, tedy snahou o „rychlé smetení případu ze stolu“. Závěrem své žaloby žalobce poukázal na to, že má v České republice manželku a syna a že se zde plně integroval. Navrhoval proto, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby žalobce jako nedůvodné. Ve svém písemném vyjádření k podané žalobě ze dne 16. 4. 2021 poukázal zejména na to, že v průběhu správního řízení bylo ve smyslu ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu na žalobci, aby prokázal, že v jeho případě není možno Ukrajinu za bezpečnou zemi považovat a to právě s přihlédnutím k okolnostem jeho případu.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2021, č. j. OAM-174/LE-VL17-K02-2020 a z připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. V řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného správního orgánu, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).
5. Z obsahu připojeného správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 6. 12. 2020. Tuto žádost podal v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, kde byl zajištěn za účelem správního vyhoštění rozhodnutím Krajského ředitelství policie Hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 29. 11. 2020. V odůvodnění tohoto rozhodnutí se uvádí obsah protokolu o výsledku žalobce ze dne 29. 11. 2020, při němž mimo jiné uvedl, že se na Ukrajině nemá kam vrátit, nic mu tam nehrozí. Hrozí mu jenom to, že by musel na vojnu. K tomu dodal, že pokud by tak bylo rozhodnuto, že by musel vycestovat, podal by znovu žádost o azyl. Z rozhodnutí Krajského ředitelství policie Hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 29. 11. 2020 o správním vyhoštění žalobce krajský soud zjistil, že žalobce do protokolu o vyjádření účastníka správního řízení uvedl, že pokud bude nucen vycestovat, tak si zde podá žádost o azyl. Dále uvedl, že v zemi jeho původu mu nehrozí žádné nebezpečí ve formě nelidského či ponižujícího zacházení, trestu smrti nebo pronásledování. V rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 4. 1. 2021 žalobce uvedl, že naposledy na Ukrajině pobýval na adrese ul. I. F. 54, V., S. rajon, L. oblast. Jako důvody své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že v roce 2015 byl svědkem vraždy. Na Ukrajinu přijel z České republiky a druhý den za ním přijel bratr na návštěvu a šli na ryby. V době, kdy odešli všichni lidé, kolem deseti hodin večer, přijelo nějaké auto k jezeru, přibližně 100 metrů od nich. Z auta vylezli dva chlapi, otevřeli kufr, něco z auta vytáhli a hodili do vody. Druhý den odjel bratr domů a asi za 3 až 4 dny k žalobci přijela policie, která se ptala, kde v tu dobu byl. Policie mu sdělila, že v místě, kde byli s bratrem chytat ryby, našli mrtvolu. Druhý den žalobce policií popsal auto a osoby, které viděl a asi za dva týdny po výsledku jel do České republiky. Telefonicky hovořil s bratrem, že byl rovněž na policii u výsledku. Dne 1. 1. 2015 mu volala rodina z Ukrajiny, že bratr zemřel. Žalobce poté odjel na Ukrajinu, kde bylo po pitvě zjištěno, že jeho bratr byl zavražděn. Než jeho bratr zemřel, sháněli se po žalobci nějací lidé a zjišťovali, kde se nachází a jak často jezdí domů. Jeho otec sepisoval žádost o prošetření vraždy bratra, přičemž policie mu sdělila, že se na tom stále pracuje. Z obsahu správního spisu krajský soud dále zjistil, že dne 22. 1. 2021 byl s žalobcem proveden pohovor k jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Při tomto pohovoru opakoval žalobce stejný důvod této žádosti, tedy to, že byl svědkem vraždy. K této události došlo v říjnu 2014 a žalobce se v případě návratu do vlasti obává o svůj život. Na dotaz, kdo po něm konkrétně pátral, odpověděl, že po něm pátrání nějací muži, neví, co jsou zač, nezná je. Žalobce se domnívá, že ho tyto osoby neviděly a že někdo jim

to musel říct. Tito lidé ho přímo nekontaktovali, mluvili s jeho kamarády a ptali se, kde se nachází a kdy se vrátí. Jeho otec o tom informoval policii, která však nic neudělala. Žalobce v rámci pohovoru uvedl, že by se mohl obrátit na ukrajinské státní orgány nebo bezpečnostní složky s žádostí o pomoc, pokud by to bylo potřeba. Po pohřbu svého bratra zůstal na Ukrajině asi 10 dní a během této doby žádné problémy neměl. Do České republiky odjel proto, jelikož mu kamarádi říkali, že se po něm sháněli nějakí lidé a že mu matka řekla, aby odjel.

Součástí správního spisu žalovaného jsou informace Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky nazvané „Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu“ se stavem k srpnu 2020. Podle protokolu o seznámení s podklady pro rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany byl žalobce dne 24. 2. 2021 seznámen s jednotlivými podklady pro vydání rozhodnutí, přičemž žádné doplnění těchto dokladů nenavrhoval ani neuvedl skutečnosti či informace, které by měl žalovaný vzít v úvahu při posouzení jeho žádosti.

6. Podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
7. V projednávané věci není sporu o tom, že žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny a že v souladu s ust. § 2 vyhl. č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, považuje tuto zemi Česká republika s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů za bezpečnou zemi původu v souladu s ust. § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Žalobce před odjezdem z Ukrajiny pobýval ve L. oblasti, která je pod kontrolou ústřední ukrajinské vlády. Zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle výše citovaného ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu je vázáno na splnění obou dvou podmínek. První podmínkou je to, že žadatel přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu. Tato podmínka je bezesporu v daném případě naplněna; na tom nic nemohou změnit žalobcovy úvahy, že se rozsah okupované části Ukrajiny může v čase měnit, jelikož ozbrojený konflikt je v současné době geograficky limitován pouze za tzv. linii dotyku. Druhou podmínkou je pak to, že žalobce neprokáže v řízení o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. Žalobce v této souvislosti namítal, že v průběhu správního řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu uváděl své obavy z pronásledování soukromými osobami spojené se svědectvím vraždy a že ochrana jeho života v zemi původu není účinná. Závěr žalovaného o tom, že by mu tato ochrana poskytnuta byla, není podle něj podpořen odkazem na žádné informace o zemi původu. Pro krajský soud je především zarážející a nelogické, že se žalobce o těchto obavách nezmínil ani ve správním řízení ve věci jeho správního vyhoštění, kdy uvedl, že vycestuje dobrovolně a bude respektovat správní vyhoštění a že mu v zemi původu nehrozí žádné nebezpečí, ani v rámci správního řízení ve věci jeho zajištění, kdy uvedl, že na Ukrajině mu nic nehrozí, akorát to, že by musel na vojnu. V obou těchto správních řízeních uvedl, že pokud bude na Ukrajinu nucen vycestovat, podá žádost o azyl. Tuto žádost podal 6. 12. 2020, zatímco z Ukrajiny naposledy přijel do České republiky v lednu 2015. O mezinárodní ochranu tedy požádal po více než pěti letech od události, která se odehrála v souvislosti se svědectvím vraždy. O mezinárodní ochranu žalobce pak požádal až v době, kdy měl potřebu legalizace svého dalšího pobytu na území České republiky. Tyto skutečnosti dle názoru krajského soudu vyvolávají značné pochybnosti o žalobcem

takto vylíčeném azylovém příběhu. I kdyby tomu tak bylo, nemůže krajský soud souhlasit v daném případě se žalobní námitkou, že se žalovaný v průběhu správního řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu nedostatečně zabýval otázkou efektivní ochrany ze strany příslušných státních orgánů a že v tomto směru nepracoval s žádnými relevantními informacemi o zemi původu žalobce. Součástí správního spisu žalovaného je totiž shora citovaná informace nazvaná „Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu“, v níž se mimo jiné uvádí, že na Ukrajině vykonávaly obecně svou činnost domácí a mezinárodní lidskoprávní organizace bez omezení, které své poznatky vyšetřovaly a uveřejňovaly. V ústavě je zakotven ombudsman (veřejný ochránce práv). Jeho úřad spolupracoval s nevládními organizacemi na různých projektech pro sledování dodržování lidských práv ve věznicích a jiných státních institucích. Od roku 2012 funguje na Ukrajině národní preventivní mechanismus, který dohlíží na dodržování lidských práv a dne 27. 11. 2018 začal na Ukrajině fungovat státní úřad vyšetřování, který má mimo jiné vyšetřovat trestné činy příslušníků vyšetřovacích orgánů. Pokud by tedy byly žalobcovy obavy z pronásledování ze strany soukromých osob důvodné, nepochybně by měl možnost se obrátit na policejní či jiné státní orgány o pomoc. Žalobce sám však v průběhu správního řízení vypověděl, že tuto možnost nevyužil, z čehož ovšem nelze dovodit, že by mu tato pomoc byla odepřena, resp. že by nebyla poskytnuta v dostatečné míře. Skutečnost, že by žalobci adekvátní pomoc nebyla poskytnuta, nelze dovodit ani z jeho argumentace všeobecnou korupcí na Ukrajině.

8. Žalobní námitka, že si žalovaný neopatřil dostatečné relevantní informace pro vydání svého rozhodnutí, je nedůvodná. Výše uvedená použitá informace, byť se jedná o jedinou zprávu o zemi původu žalobce, se týká posouzení jeho důvodu, kterým odůvodňoval svou žádost o mezinárodní ochranu – tedy obavy ze strany soukromých osob či způsobení vážné újmy z jejich strany. Tyto informace obsažené v citované zprávě dle názoru krajského soudu jsou dostačující pro posouzení uváděného důvodu žádosti o mezinárodní ochranu a nelze z nich učinit závěr, že by ukrajinské bezpečnostní orgány nebyly schopny žalobci poskytnout adekvátní pomoc. Krajský soud proto uzavírá, že žalobce svým tvrzením neprokázal, že v jeho případě nelze zemi původu Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi. Žalobcem tvrzený důvod v jeho žádosti o mezinárodní ochranu za situace, kdy byly naplněny podmínky zamítnutí této žádosti jako zjevně nedůvodné, nebyl žalovaný ve smyslu ust. § 16 odst. 3 zákona o azylu povinen posuzovat z hlediska důvodů uvedených pro udělení azylu podle ust. § 13 a § 14 nebo pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b. Zároveň tak nebyl povinen posuzovat, zda žalobce, jakožto žadatel o mezinárodní ochranu neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být pronásledován z důvodů uvedených v § 12 nebo že by mu hrozila vážná újma podle ust. § 14a téhož zákona. Nebyl proto povinen přihlížet v žalobě k namítané skutečnosti, že v České republice má manželku a syna, a že se zde za dobu svého pobytu plně integroval.
9. Ze shora uvedených důvodů proto krajský soud žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s., přičemž v této věci rozhodl rozsudkem bez jednání se souhlasem účastníků podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s.
10. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v tomto řízení úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady v souvislosti s tímto řízením nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s. ř. s.).

[Zadejte text.]

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů jeho od doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 1. června 2021

JUDr. Petr Indráček
samosoudce